

Bedrijfsmanagement

Aanvulling op de lesstof van 2006

Een uitgave van TLEC in samenwerking met BVC.

© Transport en Logistiek Evolutie Centrum Eindhoven Nederland 2006

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder toestemming van Transport en Logistiek Evolutie Centrum.

De informatie in dit lesmateriaal is met de grootste zorg samengesteld. Ondanks dat kunnen er onvolkomenheden voorkomen. Transport en Logistiek Evolutie Centrum kan hiervoor geen aansprakelijkheid aanvaarden. Opmerkingen en suggesties worden door ons zeer op prijs gesteld.

Met dank aan onder andere Volvo Trucks, DAF Trucks, Elbers Transport, 040.nl en Knapen Trailers voor het beschikbaar stellen van de afbeeldingen. Lesteksten zijn gebaseerd op de eindtermen van het SEB en uitgegeven onder licentie overeenkomst met SEB.

1. Verzekeringen

Verzekeringen voor ondernemersrisico's

Zoals in het vorige hoofdstuk vermeld werd is iedereen die schade toebrengt aan personen of aan bezittingen van derden verplicht die schade te vergoeden. Men heeft ook risicoaansprakelijkheid voor daden van kinderen jonger dan 14 jaar en voor die van eigen werknemers. Particulieren sluiten om de risico's af te dekken een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (WAP).

Ook bedrijven kunnen aansprakelijkheidsverzekeringen afsluiten om risico's af te dekken.

*** Aansprakelijkheid Verzekering Bedrijven**

De AVB dekt schade die aan personen of zaken is toegebracht, mits dit binnen de verzekerde hoedanigheid van het bedrijf gebeurt, en mits het bedrijf daarvoor aansprakelijk is. Dat kan schade zijn die door een in het bedrijf werkzame persoon aan derden wordt toegebracht, maar ook schade die werknemers elkaar onderling toebrengen (letsel of anderszins) en schade van werknemers opgelopen tijdens het werk. Het verzekerd bedrag per gebeurtenis is € 907.560 of hoger. Veelal geldt een maximum van tweemaal het bedrag per verzekeringsjaar.

*** Transportverzekering**

Een transportverzekering dekt de risico's die het gevolg zijn van het vervoer van goederen en personen. Wordt de verzekering van een vervoermiddel een cascoverzekering genoemd, een verzekering van de lading heet een cargoverzekering. Alhoewel de aansprakelijkheid voor goederen bijvoorbeeld is geregeld in de Algemene Vervoerscondities (AVC) en voor het internationale vervoer in het CMR-verdrag, is het verstandig om

voor de goederen de vervoersrisico's af te dekken door het sluiten van een afzonderlijke transportverzekering.¹ Bij vervoer van goederen kunnen deze beschadigd raken of verloren gaan. Een beroepsgoederenvervoerder is op grond van de vervoersovereenkomst in veel gevallen aansprakelijk voor de ontstane schade. Deze aansprakelijkheid wordt echter beperkt op grond van de van toepassing zijnde vervoerscondities, zoals de AVC, CMR of BW. De beperking kan inhouden dat de vervoerder helemaal niet aansprakelijk is, of maar voor een beperkt bedrag per kilogram. Voor een opdrachtgever is het, vanwege de beperkte aansprakelijkheid, dus vaak onzeker of bij schade wel volledige schadeloosstelling volgt. Om meer zekerheid te hebben op een volledige

¹ De AVC worden behandeld in de module Wegvervoer Goederen en de CMR wordt behandeld in de module Internationaal Goederen

schadevergoeding en niet oneindig te hoeven discussiëren of de vervoerder nu wel of niet aansprakelijk is, kan er een goederentransportverzekering worden afgesloten. Als de opdrachtgever of de ladingbelanghebbende de schade al lang uitgekeerd heeft gekregen, zal de verzekeraar proberen de schade te verhalen op de vervoerder. Als de vervoerder zelf de goederentransportverzekering afsluit 'ten behoeve van' de opdrachtgever, dan is hij medeverzekerde en wordt er géén verhaal op hem gepleegd. De Goederentransportpolis dekt schade op 'All Risks'-basis, tegen alle van buiten komende onheilen of slechts tegen enkele met name genoemde evenementen. Door middel van clausules kan de polis verder op de specifieke situatie worden afgestemd. De geboden dekking is afhankelijk van de aard van de goederen, de waarde, de wijze van verpakking, het vervoerstraject, eventuele voertuigbeveiliging et cetera. De Goederentransportpolis kan doorlopend voor een heel jaar worden afgesloten, of ieder transport afzonderlijk op een zogenaamde 'losse post' of 'Korte Termijn Polis (KTP)'. Een tussenvorm is een declaratiepolis die vaak bij verhuizers voorkomt.

✱ **Transportaansprakelijkheidsverzekering**

Als vervoerder bent u aansprakelijk voor schade aan of verlies van goederen zolang die goederen aan uw zorg zijn toevertrouwd. Uw aansprakelijkheid bij schade wordt door vervoerscondities bepaald, afhankelijk van het soort goederen, de schadeoorzaak en andere factoren. Zo is het bijvoorbeeld bij geconditioneerd koel-/vriesvervoer belangrijk dat er

naast dekking voor schade door het uitvallen van de koelmachine ook dekking is voor het verkeerd instellen van de machine. Een ander voorbeeld betreft tankvervoer. Onze ervaring leert dat het van groot belang is een uitgebreide dekking te hebben voor schade als gevolg van contaminatie (vermenging) van goederen. Een niet goed gereinigde tank kan grote schade veroorzaken. Een tankreinigingsstation erkent geen enkele aansprakelijkheid, dus daarop valt geen contaminatieschade te verhalen! Bij al dit soort risico's biedt de transportaansprakelijkheidsverzekering uitkomst.

✱ **Werkgeversaansprakelijkheid Motorrijtuigenverzekering (WEGAM)**

De WEGAM-polis dekt schade aan bestuurders en inzittenden van motorrijtuigen indien deze schade voor rekening van de werkgever komt. Dit kan zijn op basis van aansprakelijkheid, maar ook op grond van een schadevergoedingplicht op basis van de relatie werkgever – werknemer, alsmede op basis van het principe van de redelijkheid en billijkheid. Koeriersbedrijven (en pizzabezorgers) kunnen zich meestal niet verzekerd krijgen voor de WEGAM.

De Hoge Raad heeft onlangs een belangrijke uitspraak gedaan naar aanleiding van een ongeval waarbij een werknemer als bestuurder van een busje zijn werkgever aansprakelijk heeft gesteld. De vordering van de werknemer was gebaseerd op twee pijlers:

- ✱ de werkgever is aansprakelijk op grond van het BW voor arbeidsongevallen;
- ✱ de stelling redelijkheid en billijkheid brengt met zich mee dat een werknemer niet met de schade mag blijven zitten.

De Hoge Raad stelde de werknemer in het gelijk ook al heeft de werkgever aan zijn zorgplicht voldaan. Doorslaggevend is de norm van goed werkgeverschap gecombineerd met de omstandigheid dat de werknemer niet met de schade mag blijven zitten. De werkgever dient op grond van deze uitspraak in bepaalde gevallen dus op te komen voor de schade die een werknemer lijdt tijdens zakelijk gebruik van een motorrijtuig.

Deze schade is niet gedekt onder een autoverzekering (WAM-dekking) of onder de aansprakelijkheidsverzekering van uw bedrijf. Daarom is voor dit specifieke risico een nieuwe verzekering ontwikkeld: WEGAM polis!

De werkgeversaansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met motorrijtuigen is in januari 2001 behoorlijk opgerekt. Dat is het gevolg van een door de Hoge Raad gewezen arrest (het zgn. "Arena-arrest": HR 12 januari 2001, uitspraak gepubliceerd in RvdW 2001, 31 en NJ 2001, 253).

Even kort de feiten op een rijtje:

Een werkgever stelde vier werknemers een bestelbusje ter beschikking voor het vervoer van en naar zijn onderneming. Op een gegeven moment heeft er een ongeval plaatsgevonden, waarbij de werknemers gewond raakten. De bestuurder/ werknemer heeft ten gevolge van het ongeval ernstig rugletsel opgelopen.

De bestuurder heeft in tegenstelling tot de mede-inzittenden zijn schade als bestuurder van het busje en veroorzaker van het ongeval niet onder de WA verzekering van het busje kunnen claimen. De bestuurder/ werknemer heeft daarop van zijn (inmiddels ex-) werkgever een schadevergoeding geëist.

De werkgever wordt op grond van redelijkheid en billijkheid en/of de verplichtingen voortvloeiend uit goed werkgeverschap aansprakelijk gesteld voor de ongevalschade van zijn werknemer. "Redelijkheid en billijkheid", zo vond de rechter, leidde tot de conclusie dat de werkgever dan maar moest betalen; die had immers wel degelijk voor een verzekering kunnen zorgen, zoals met name een schadeverzekering voor inzittenden (SVI).

Wat betekent dit voor de werkgever? Op grond van dit arrest is het duidelijk dat de werkgever in deze gevallen moet opkomen voor de schade die een werknemer lijdt tijdens zakelijk gebruik van een motorrijtuig (waarbij het er niet toe doet of dat een motorrijtuig van de werkgever, of van de werknemer zelf is).

Aangezien de WAM-polis (wettelijke aansprakelijkheid van de autoverzekering) niet het risico van de bestuurder dekt én een dergelijke schade in beginsel niet is gedekt op een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven (op grond van de algemeen gehanteerde uitsluiting terzake "schade met of door motorrijtuigen ") dient de werkgever maatregelen te treffen, teneinde te voorkomen dat een schade van een werknemer voor zijn rekening komt, waardoor de continuïteit van de onderneming in gevaar komt (het kan bij letselschade immers om zeer grote schadebedragen gaan).

Er kunnen zich drie situaties voordoen met betrekking tot de eigendom van motorrijtuigen:

- ✦ Auto's van de werkgever (incl. lease-auto's):
Inzake bedrijfsauto's en auto's die door het bedrijf aan de werknemer ter beschikking worden gesteld (Waar onder lease-auto's) adviseren wij voor dit risico een aparte verzekering te sluiten: een schadeverzekering voor inzittenden (SVI). De SVI vergoedt de werkelijk geleden schade, ongeacht wie voor de schade aansprakelijk is.
- ✦ Prive-auto's van werknemers:
Inzake de werknemer die zijn privé auto zakelijk gebruikt: Probeer deze situatie te voorkomen, door de werknemer voor zakelijk gebruik alleen van motorrijtuigen van het bedrijf gebruik te laten maken. Als dat niet kan: zorg als werkgever er dan voor dat er een adequate kilometervergoeding is die de werknemer ook moet gebruiken voor het afsluiten van een SVI (en eventueel een cascoverzekering) en leg dit ook nadrukkelijk in een overeenkomst met de werknemer vast. Sluit tevens zelf minimaal een dienstreizen SVI voor deze werknemer(s). Let wel, de casco-schade aan de auto van de werknemer zal wel voor rekening van de werkgever komen, doch niet op de SVI verzekerd zijn!
- ✦ Een deel van de auto's is van de werkgever en een deel van de werknemer(s):
Sluit in dat geval: ofwel een SVI voor alle auto's, ofwel een SVI voor de eigen auto's en minimaal een dienstreizen SVI (wordt helaas niet door elke verzekeraar aangeboden) voor de auto's van de werknemers, of kies voor een WEGAM-polis.

Of en in hoeverre het Arena arrest zonder meer van toepassing kan worden verklaard op allerlei soortgelijke, maar toch iets afwijkende, omstandigheden, kunnen wij niet aangeven! Onzeker is bijvoorbeeld hoe de uitspraak zou zijn uitgevallen als de werkgever een adequate kilometervergoeding zou hebben verstrekt en de bestuurder verzuimd zou hebben een SVI af te sluiten, of geen dekking had omdat hij de premie niet had betaald. En zo zijn er nog veel meer kanttekeningen te plaatsen. Tot slot wijzen wij erop dat de schadevergoedingsverplichting zijdens de werkgever ook zal gelden voor zakelijk gebruik voor andere motorrijtuigen dan personenwagens. Denk daarbij aan heftrucks, tractoren, bromfietsen e.d.

Verzekeringen voor de ondernemer zelf

Omdat het “leven van de ondernemer” verzekerd kan worden noemt men dat een **levensverzekering**. In feite gaat het er om, dat (uiteraard indien de premies altijd zijn voldaan) door de verzekeringsmaatschappij geld wordt uitgekeerd indien de verzekerde overlijdt óf indien na een bepaalde en van tevoren vastgestelde periode de verzekerde niet is overleden

Van deze soort verzekering zijn vele varianten in omloop. Een paar belangrijke zijn:

- × **Risicoverzekering**

Dit is een tijdelijke verzekering bij overlijden die uitgekeerd wordt als de verzekerde vóór een bepaalde tijd overlijdt.

- × **Gemengde verzekering**

Hierbij wordt altijd uitgekeerd. Overlijdt de verzekerde vóór de in de polis genoemde datum dan volgt bij dit overlijden een uitkering. Leeft de verzekerde op de in de polis genoemde datum dan wordt op die datum uitgekeerd.

- × **Lijfrenteverzekering**

Deze verzekering wordt meestal gesloten als aanvulling op de oudedagsvoorziening. Als de verzekerde op een bepaalde datum nog leeft volgen levenslang of tijdelijk periodieke uitkeringen. De meeste pensioenverzekeringen zijn een vorm van lijfrenteverzekering.

- × **Compagnonverzekering**

Dit is een levensverzekering aangegaan door compagnons zoals bijvoorbeeld vennoten van een V.O.F.. Indien een van hen komt te overlijden dan ontvangt de langstlevende een uitkering, die hij bijvoorbeeld kan gebruiken om de erfgenamen van de overledene hun aandeel in de zaak uit te keren.

- × **Arbeidsongeschiktheidsverzekering**

Als directeur-groootaandeelhouder bent u voor arbeidsongeschiktheid veelal niet verzekerd voor de werknemersverzekeringen. U dient dus zelf iets te regelen. Deze verzekering geeft u een uitstekende dekking. U kunt de dekking precies afstemmen op uw privé-situatie. Bijvoorbeeld voor wat betreft verzekerd bedrag, het eigen risico en de eindleeftijd. Deze verzekering keert uit wanneer u door ongeval of ziekte niet meer in staat bent uw werkzaamheden als transportondernemer te verrichten (beroepsarbeidsongeschiktheid). Veel andere aanbieders hanteren het begrip ‘passende’ arbeid’. Het belangrijkste verschil? Bij passende arbeid wordt u gekort op uw uitkering als u nog in staat bent om andere arbeid te verrichten dan uw beroep. Het feit of dat arbeid is die u past en of daar ook vraag naar is op de arbeidsmarkt doet niet ter zake!

Verzekeringen voor de werknemers van de ondernemer

Voor het overgrote deel zijn verzekeringen voor werknemers wettelijk verplicht, met name in het kader van de sociale wetgeving. In Module P wordt dit uitgebreid behandeld. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste zaken kort omschreven.

× **Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) en Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)**

De WAO verzekerde werknemers, die langer dan twee jaar geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn, van een loonvervangende uitkering.

WIA staat voor Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen. De WIA vervangt sinds 29 december 2005 de WAO (Wet ArbeidsOngeschiktheid). Het grootste verschil tussen de WAO en de WIA is dat de WIA veel strenger is. Daarnaast kijkt de nieuwe wetgeving niet meer naar wat iemand niet kan, maar juist naar wat iemand wél kan.

De WIA is een verzekering voor werknemers die lange tijd niet of niet voldoende kunnen werken en daardoor inkomen mislopen. Werknemers kunt met de WIA te maken krijgen als zij op of na 1 januari 2004 ziek bent geworden. De WAO blijft bestaan voor mensen die op 29 december 2005 al een WAO-uitkering hadden. De premie moet geheel door de werkgever worden betaald. Een arts bepaalt in welke mate de werknemer met zijn ziekte nog voor eigen inkomen kan zorgen. Dat kan in de oude functie zijn maar ook in een nieuwe. Naarmate het voor een zieke werknemer moeilijker wordt om nog zelf voor inkomen te zorgen zal het afkeuringspercentage hoger liggen.

× **Ongevallenverzekering**

In vele CAO's hebben werkgevers en werknemers afspraken gemaakt over de verplichting van de werkgever een ongevallenverzekering af te sluiten voor zijn werknemers. Deze verplichting bestaat voor alle werkgevers in het beroepsvervoer.

× **Werkloosheidswet**

Deze wet heeft tot doel werknemers te verzekeren tegen de financiële gevolgen van werkloosheid. De duur van de uitkeringen is aan termijnen gebonden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een uitkering is in elk geval dat de werkloosheid onvrijwillig moet zijn ontstaan. Bij vrijwillig ontslag komt de (ex-) werknemer niet voor een uitkering volgens deze wet in aanmerking. Ook hierbij wordt de verplichte premie deels door de werknemer en deels door de werkgever betaald.

2. Zekerheidsrechten

Recht van retentie

Hoewel geen zekerheidsrecht in de zin zoals hierboven besproken is het retentierecht belangrijk om hier te noemen. (Valt onder opchortingsrecht). Dit recht houdt in dat men de bevoegdheid heeft afgifte van goederen op te schorten totdat de debiteur zijn schuld heeft voldaan.

In het BW (Burgerlijk Wetboek) boek 8 is geregeld dat een vervoerder de afgifte van goederen, die hij in verband met de vervoersovereenkomst onder zich heeft, kan weigeren zolang de opdrachtgever niet heeft betaald. Het retentierecht vervalt zodra aan de vervoerder de vordering is betaald dan wel daar zekerheden voor zijn gesteld.

Retentierecht is de bevoegdheid van een crediteur om de nakoming van een verplichting tot afgifte van een zaak op te schorten, totdat zijn vordering wordt voldaan. Dit is ook mogelijk bij onroerende zaken. Retentierecht bestaat alleen in de bij de wet aangegeven gevallen:

- ✗ Wanneer een bijzondere wetsbepaling het speciaal toekent;
- ✗ Als de vordering opeisbaar is en tussen de vordering en de verbintenis tot afgifte van een zaak voldoende samenhang bestaat om de opschorting te rechtvaardigen.

Het retentierecht is een sterk middel. Een retentor kan namelijk zijn vordering op een zaak verhalen met voorrang boven allen tegen wie hij het retentierecht in kan roepen. Dat kan ertoe leiden dat hij zich verhaalt op een zaak die niet (meer) aan zijn debiteur toebehoort.

De retentor heeft geen recht van parate executie. Voor verhaal heeft hij derhalve een executoriale titel, gevolgd door executoriaal beslag op de zaak.

Het retentierecht eindigt als:

- ✗ de wederpartij alsnog nakomt;
- ✗ de wederpartij zekerheid stelt voor de nakoming van haar verbintenis;
- ✗ de wederpartij nakoming aanbiedt, maar de retentor medewerking weigert te verlenen;
- ✗ nakoming door de wederpartij blijvend onmogelijk wordt;
- ✗ nakoming voor de retentor zelf blijvend of tijdelijk onmogelijk wordt en het hem toegerekend kan worden;
- ✗ de zaak tenietgaat;
- ✗ de zaak in de macht komt van de schuldenaar of van de rechthebbende.

Leasing

Leasing is een contract, waarbij iemand, bijvoorbeeld een vervoerder, zich verplicht tot een reeks betalingen voor het gebruik van een productiemiddel (meestal een voertuig) gedurende een overeengekomen periode.

Er zijn twee soorten leasing, te weten financiële lease en operationele lease.

Bij **financiële lease** staat de betreffende vrachtauto op de balans, is de vervoerder de economische eigenaar en de leasemaatschappij de juridische eigenaar, wordt de vervoerder na volledige aflossing juridisch eigenaar en ligt de restwaarderisico volledig bij de vervoerder.

Bij **operationele lease (of renting)** komt de vrachtauto niet op de balans, is en blijft de leasemaatschappij de juridische én economische eigenaar en ligt de restwaarderisico volledig bij de leasemaatschappij.

Omdat voertuigen zo'n hoge investering met zich meebrengen, vooral bussen en vrachtwagens, is leasing heel gebruikelijk. De meeste leveranciers werken samen met leasemaatschappijen of hebben er zelf één.

Factoring

Factoring is de techniek waarbij een onderneming al haar schuldvorderingen (facturen) overdraagt aan een factormaatschappij, de factor genoemd (een andere maatschappij dan de bank, vaak een dochteronderneming van een grootbank). De factor zal de facturen invorderen, aandringen bij de schuldenaren, de bedragen innen en de geschildossiers behartigen in geval van niet-betaling.

Factoring is ook een techniek voor financiering van schuldvorderingen op termijn, wanneer de factor het bedrag van de aan hem overgedragen schuldvorderingen geheel of gedeeltelijk vooraf betaalt.

De onderneming kan vragen om voorfinanciering van een percentage van de aan de factor overgedragen facturen (tot ongeveer 80%) ; de onderneming bepaalt zelf het bedrag waarover ze wenst te beschikken. Die financiering kan gebeuren onder meer aan de hand van een kaskredietlijn of een voorschot in rekening-courant bij de bank waarmee de factor als partner samenwerkt.

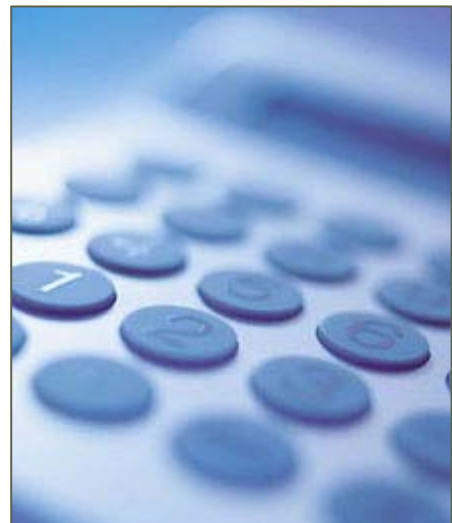
Bepaalde factors openen kredietlijnen in de vorm van gewone debetrekeningen in hun eigen boeken zonder dat ze een beroep op de bank hoeven te doen om zich te financieren. In dat geval treedt de bank alleen op als een louter commerciële tussenpersoon tussen de cliënt en zijn factormaatschappij.

Dankzij die verzekering kan de onderneming zich tot 100% verzekeren tegen insolvente cliënten. De factor treedt op als makelaar om te adviseren bij de keuze van een kredietverzekeringspartner en bij het onderhandelen over de beste polisvoorwaarden rekening houdend met de aard van de onderneming. Doorgaans eist de bank een kredietverzekering bij de toekenning van voorschotten.

Factoring is meer bepaald bedoeld voor ondernemingen in volle expansie of herstructurering die bijvoorbeeld niet genoeg personeel meer in dienst hebben om hun schuldenaren doeltreffend te volgen, en voor ondernemingen die zich willen beschermen tegen insolventie zonder de financiële gezondheid van hun cliënten van nabij in het oog te houden.

Niet alle ondernemingen kunnen gebruik maken van factoring. Over het algemeen moeten ze een minimumzakencijfer (250.000 euro) hebben. Daarenboven moeten de schuldvorderingen in aanmerking kunnen komen voor factoring en moet het dossier door de factor worden aanvaard. Andere voorwaarden om gebruik te kunnen maken van de factoringdiensten zijn een voldoende spreiding van de cliënten, een aanzienlijk zakencijfer en een gezonde financiële structuur.

De factormaatschappijen maken doorgaans deel uit van internationale netwerken, wat de invordering van de schuldvorderingen in het buitenland vergemakkelijkt.

Extra Tip.

Auto's te duur in Nederland? Steek je licht eens op in bijvoorbeeld Luxemburg. Je kunt daar auto's op langere termijn huren (renting). Hierbij betaal je een borg ten bedrage van de waarde van de auto. Elke maand moet je vervolgens huur betalen. Maar elke maand wordt ook een deel van de borg terugbetaald. Dit heft elkaar dan op. In principe koop je de auto dus, maar werkelijk huur je hem. Het kopen van een auto in een ander land mag, maar je moet de auto op Nederlands kenteken zetten. Bij huren is dat een ander verhaal. Je mag best voor langere tijd in een gehuurde buitenlands gekentekend voertuig rijden.

Nederland protesteert momenteel hiertegen bij de EU, maar voorlopig is het een legale constructie en wordt het protest afgewezen door de EU.

Scheelt toch vaak een paar procentjes BPM in Luxemburg (of België), zolang je het geen nadeel vindt om met een Belgisch of Luxemburgs kenteken rond te rijden.

3. Bijzondere wetgeving

SENA

SENA is op aanwijzing van het Ministerie van Justitie, en met uitsluiting van ieder ander, belast met de uitvoering van de Wet op de naburige rechten. In de praktijk betekent dit onder andere dat SENa vergoedingen incasseert bij de "gebruikers" van muziek. Dit zijn bedrijven, instellingen en organisaties die, op welke manier dan ook, muziek afspelen. SENa betaalt deze vergoedingen door aan de uitvoerende musici en platenproducenten, ofwel de "makers" van muziek.

In de statuten van SENa, voluit Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten, staat het eigenlijk heel duidelijk omschreven: "SENA stelt zich ten doel, zonder winstoogmerk voor zichzelf, het behartigen van materiële en immateriële belangen van uitvoerende kunstenaars en producenten terzake van de uitoefening en handhaving van hun naburige rechten."

Zoals de rechten van tekstdichters en componisten al sinds 1912 vastliggen in de Auteurswet hebben de Nederlandse uitvoerend kunstenaars en platenproducenten sinds 1 juli 1993 een vergelijkbare bescherming op basis van de Wet Naburige Rechten (WNR). SENa richt haar aandacht volledig op het zo goed mogelijk behartigen van de belangen van de platenproducenten en uitvoerend kunstenaars die zich bij SENa hebben aangemeld en nog steeds aanmelden. Iedere platenproducent en iedere uitvoerend kunstenaar die meent recht te hebben op een vergoeding kan zich - gratis - bij SENa in Hilversum laten registreren.

Buma/Stemra

Muziek waar we soms al decennia lang van genieten, is het geestelijk eigendom van componisten en tekstdichters. Wie deze muziek wil gebruiken, hoort daar een vergoeding voor te betalen. Buma/Stemra incasseert en verdeelt die vergoedingen voor aangesloten muzikanten en -uitgevers. Maar Buma/Stemra doet meer, zoals bescherming van het muzikantenrecht en ondersteuning van het Nederlands muziekproduct.

Er is een taakverdeling tussen Buma en Stemra. Buma gaat over het openbaar maken van muziek, zoals liveoptredens, muziek in de supermarkt of horeca en radio- en tv-uitzendingen. Stemra gaat over het verveelvoudigen van muziek. Denk aan de productie van cd's en dvd's. Samen regelen Buma en Stemra de voorwaarden voor andere toepassingen, zoals muziek op internet.

Buma/Stemra beperkt zich niet tot exploitatie in Nederland. We werken nauw samen met buitenlandse organisaties voor muzikantenrechten. Via overeenkomsten met deze zusterorganisaties is het Nederlandse repertoire in hun land vertegenwoordigd, en vertegenwoordigen wij het buitenlands muziekwerk in het onze. Zo wordt ook internationaal muziekgebruik voor componisten en tekstdichters vergoed.

Stichting Reprorecht

De Auteurswet biedt organisaties de mogelijkheid om uit auteursrechtelijk beschermde werken te fotokopiëren, mits er een vergoeding wordt betaald aan de rechthebbenden. Dit is de zogenaamde Reprorechtregeling van 1985. Daaronder vallen overheidsinstellingen, bibliotheken en scholen. Sinds 1 februari 2003 is een wetwijziging van kracht waardoor deze regeling ook voor het bedrijfsleven geldt.

Om te voorkomen dat elke organisatie of onderneming iedere fotokopie individueel met de betreffende auteur moet afrekenen, hebben organisaties van auteurs en uitgevers in 1974 Stichting Reprorecht opgezet. De Stichting werd in 1985 door de Minister van Justitie aangewezen als de enige instantie die verantwoordelijk is voor de inning van vergoedingen. Stichting Reprorecht is sinds 2003 eveneens verantwoordelijk voor het incasseren van vaste vergoedingen bij het bedrijfsleven. Deze vergoedingen worden naar rato verdeeld onder auteurs en uitgevers, op basis van een door de overheid goedgekeurd reglement. Ook daarvoor is Stichting Reprorecht verantwoordelijk.

Alle bedrijven met de beschikking over een fotokopieerapparaat ontvangen een factuur. Door de vaste vergoeding te betalen voorkomt uw bedrijf dat er auteursrechten worden geschonden wanneer er door medewerkers uit auteursrechtelijk beschermde werken wordt gefotokopieerd. Er rust onder andere auteursrecht op artikelen, grafieken en afbeeldingen uit (vak)tijdschriften, dagbladen (kranten), weekbladen, bundels, periodieken en boeken. Stichting Reprorecht zorgt ook voor de verdeling van deze geïncasseerde vergoedingen onder de auteursrechthebbenden (uitgevers, auteurs, en zo verder).

Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)

De Nederlandse Wet bescherming persoonsgegevens, afgekort *WBP* geeft regels ter bescherming van de privacy van burgers. De wet is op 1 september 2001 in werking getreden.

De Wet bescherming persoonsgegevens regelt dat bedrijven en instellingen een privacyreglement moeten hebben voor de registratie van persoonsgegevens van mensen die tot hun cliëntenbestanden behoren; regelt ook dat aan geregistreerden moet worden verteld waarvoor hun gegevens worden gebruikt; vervanging per 1.9.2001 van de wet persoonsregistraties (wpr).

De gegevens van een gemiddelde burger komen in honderden bestanden voor. Bijvoorbeeld bij de gemeente, belastingdienst, huisarts, bibliotheek, supermarkt, sportvereniging en werkgever. Heel veel mensen doen mee aan spaaracties, enquêtes of hebben een klantenkaart. Geen probleem wanneer deze organisaties goed met de gegevens omgaan, maar de gegevens zouden ook (ongewenst) kunnen worden verspreid aan derden.

De Wbp geeft de burger meer rechten, zoals:

- ✦ recht om te weten wat er met zijn persoonsgegevens gebeurt: hij mag zijn gegevens inzien en corrigeren en kan in veel gevallen bezwaar maken tegen het gebruik van zijn persoonsgegevens.
- ✦ Organisaties die persoonsgegevens verwerken krijgen meer plichten, zoals:
- ✦ persoonsgegevens mogen verzameld en verwerkt worden als daar een goede reden voor is, of als de betrokken burger daar zelf toestemming voor heeft gegeven. Ook moeten zij in veel gevallen de burger laten weten wat zij met zijn gegevens (gaan) doen.

De wet is van toepassing op alle vormen van het verwerken van persoonsgegevens, ongeacht of die verwerking nu op papier of in computerbestanden gebeurt. Verwerken is een heel ruim begrip: het omvat onder meer het verkrijgen, combineren, bewerken, opslaan en doorgeven van gegevens. Het verwerken van persoonsgegevens met behulp van computers moet in vele gevallen gemeld worden aan het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Het CBP neemt die meldingen op in een openbaar register. De wet is niet van toepassing op gegevensverwerking voor persoonlijk of huiselijk gebruik. Op de naleving van de WBP wordt toezicht gehouden door het College Bescherming Persoonsgegevens.

Verklaring Omtrent het Gedrag

Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) (in de volksmond ook wel bekend als 'bewijs van goed gedrag') is een verklaring waaruit blijkt, dat het gedrag van de betreffende persoon geen bezwaar oplevert voor het gevraagde doel, bijvoorbeeld het kunnen verkrijgen van een nieuwe baan.

Een VOG kan in diverse gevallen worden gevraagd. Vaak gebeurt dat in het kader van het gaan vervullen van een bepaalde functie. Wanneer u een functie gaat vervullen, waarbij wordt gewerkt met bijvoorbeeld vertrouwelijke gegevens of kwetsbare personen, kan uw werkgever vragen om een Verklaring Omtrent het Gedrag. Of als u in de functie te maken krijgt met geld of goederen. Ook als u tijdelijk of als vrijwilliger gaat werken kan een VOG gevraagd worden. Een VOG kan ook nodig zijn voor een visum of het lidmaatschap van een schietvereniging. U kunt geen VOG aanvragen voor het laten screenen van uzelf of van bijvoorbeeld vrienden of familie.

Voor sommige functies is de VOG verplicht. Zo heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bepaald dat een onderwijzer de verplichting heeft een VOG te overleggen en heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat deze verplichting opgelegd aan taxichauffeurs. De ministeries kunnen zelf in regelgeving vastleggen voor welke beroepen de verplichting geldt een VOG te overleggen. Het ministerie van Justitie is daar niet verantwoordelijk voor en heeft geen overzicht van beroepen waarvoor een dergelijke verplichting geldt.

Wanneer er geen wettelijke verplichting voor het overleggen van een VOG is vastgesteld, kan een werkgever zelf bepalen of hij iemand voor de uitoefening van een bepaalde functie vraagt een VOG te overleggen.

Ten behoeve van de verklaring wordt bij de Centrale Justitiële Documentatie van het ministerie van Justitie en de politie nagegaan of er over de betrokkene gegevens in de straf- of politieregisters zijn opgenomen. Op basis daarvan beoordeelt de burgemeester of de verklaring wordt afgegeven. Een (nieuwe) werkgever, instantie of organisatie kan een werknemer of persoon verplichten een VOG te overleggen.

<http://www.justitie.nl/>